

CONTENTS

ЗМІСТ

CLINICAL MEDICINE

КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА

- Aliyev B.F.**
Choosing the optimal treatment method taking into account the nature of inflammatory changes in the dental pulp
- Al-Omary O.M.**
Optimization of complex therapy of patients with localized scleroderma
- Akhverdiev B.D.**
Frailty index and inflammatory markers in elderly patients with acute surgical abdominal pathologies
- Babii O.M., Prolom N.V., Shevchenko B.F., Halinska A.M., Poliak N.V., Pakholka O.V.**
Diagnosis and correction of complications of insufficiency of anti-reflux function of the physiological cardia in hiatal hernias
- Bilovol O.M., Kniazkova I.I., Frolova T.V., Kuzminova N.V., Barbashova V.O., Starenkiy V.P., Bohun M.V.**
The effect of combined antihypertensive therapy on the condition of the arterial wall in women with arterial hypertension and postmenopausal osteoporosis
- Boiko D.I., Zhyvotovska A.I., Skrypnikov A.M.**
The influence of anxiety level and past COVID-19 on sleep quality and insomnia severity
- Hajiyev D.G.**
Diseases of the oral cavity in professional athletes engaged in various sports
- Hajiyeva Y.H., Aghayev A.A.**
Gender and age characteristics of the prevalence of hypercholesterolemia in the population
- Holovanova I.A., Lesko O.M., Obrevko N.O., Liakhova N.O., Bielikova I.V.**
Influence of behavioral factors on health indicators of school students at the regional level
- Horokhivsky V.V., Dienga A.E., Verbytska T.H., Shnaider S.A., Adamiv S.S., Suslova O.V., Baleha M.I.**
Polymorphism of growth factor genes in children with chronic diseases of the gastrointestinal tract and dental pathology
- Hrynovets V.S., Makejev V.F., Ripetska O.R., Deneha I.S., Buchkovska A.Y., Strus Kh.I., Chelpanova I.V.**
Manifestations of dystrophy in the periodontium. Clinical and ultrastructural study
- Efendiyeva L.G.**
Influence of seismological activity in Guba region of Azerbaijan on mortality from cardiovascular pathologies
- Zolotaryova N.A., Vastyanov R.S., Gunenko I.I., Herasimenko O.S.**
Influence of sex, age and degree of arterial hypertension on the vascular wall stiffness
- Ismayilova M.K.**
Application of the logistic regression method to predict the results of in vitro fertilization

- 7 **Алієв Б.Ф.**
Вибір оптимального методу лікування з огляду на характер запальних змін у пульпі зуба
- 12 **Ал-Омарі О.М.**
Оптимізація комплексної терапії хворих на вогнищеву склеродермію
- 16 **Ахвердієв Б.Д.**
Індекс «крихкості» і маркери запалення у хворих похилого віку з гострою хірургічною абдомінальною патологією
- 20 **Бабій О.М., Пролом Н.В., Шевченко Б.Ф., Галінська А.М., Поляк Н.В., Пахолка О.В.**
Діагностика та корекція ускладнень недостатності антирефлюксної функції фізіологічної кардії при грижах стравохідного отвору діафрагми
- 26 **Біловол О.М., Князькова І.І., Фролова Т.В., Кузьміна Н.В., Барбашова В.О., Старенький В.П., Богун М.В.**
Вплив комбінованої антигіпертензивної терапії на стан артеріальної стінки у жінок з артеріальною гіпертензією та постменопаузальним остеопорозом
- 31 **Бойко Д.І., Животовська А.І., Скрипніков А.М.**
Вплив рівня тривоги та перенесеного COVID-19 на якість сну та тяжкість інсомнії
- 36 **Гаджієв Д.Г.**
Захворювання порожнини рота у професійних спортсменів, що займаються різними видами спорту
- 40 **Гаджієва Я.Г., Агасєв А.А.**
Гендерні та вікові характеристики поширення гіперхолестеринемії у популяції
- 44 **Голованова І.А., Лєсько О.М., Обревко Н.О., Ляхова Н.О., Белікова І.В.**
Вплив поведінкових факторів на показники здоров'я школярів на регіональному рівні
- 49 **Горохівський В.В., Дєньга А.Е., Вербицька Т.Г., Шнайдер С.А., Адамів С.С., Сулова О.В., Балега М.І.**
Поліморфізм генів факторів росту у дітей з хронічними захворюваннями шлунково-кишкового тракту та стоматологічною патологією
- 53 **Гриновець В.С., Макєєв В.Ф., Ріпецька О.Р., Дєнега І.С., Бучковська А.Ю., Струс Х.І., Челпанова І.В.**
Прояви дистрофії в пародонті. Клініко-ультраструктурне дослідження
- 58 **Ефєндієва Л.Г.**
Вплив сейсмологічної активності у Губінському районі Азербайджану на смертність від кардіоваскулярної патології
- 63 **Золотарьова Н.А., Вастьянов Р.С., Гуненко І.І., Герасименко О.С.**
Вплив статі, віку та ступеня артеріальної гіпертензії на жорсткість судинної стінки
- 69 **Ісмайлова М.К.**
Застосування методу логістичної регресії для прогнозування результатів екстракорпорального запліднення

- Karamyshev D.V., Zhdan V.M., Dvornyk V.M., Hordiienko L.P., Kundii Zh.P.**
Universally applicable approaches to the tactical level of aid and medical support for the personnel of the Armed Forces of Ukraine
- Karatieieva S.Yu., Slobodian O.M., Lavriv L.P., Slobodian K.V., Muzyka N.Y.**
Determination of proximal thigh circumference in students of Bukovinian higher education institutions depending on the type of sport
- Kinash Yu.O., Kinash L.V.**
Application of alveolar ridge split technique in complicated dental implantation without the use of bone augmentation in periodontal tissue pathology
- Kondratiuk N.Yu., Lysenko B.M., Struk T.A., Tkachenko R.P., Kuryk O.G., Pasichnik G.P., Sheptukha S.A.**
Clinical and economic effectiveness of simultaneous surgery in patients with combined gynecological pathology
- Kostiuchenko-Faifor O.S., Gunas I.V., Veretelnyk S.P., Popova O.I., Dudik O.P.**
Teleroentgenometric parameters of the hyoid bone and tongue in Ukrainian boys and girls with an orthognathic bite without and taking into account the type of face
- Kramarov S.O., Seriakova I.Yu., Yevtushenko V.V., Shpak I.V., Shadrin V.O., Doroshenko V.O., Kyrytsia N.S.**
Clinical characteristics of COVID-19 in children of different age groups
- Kudria I.P., Shevchenko T.I., Voroshilova T.A., Tretiak N.H., Kryvoruchko I.H., Pushko O.O., Shaposhnyk O.A.**
Detection and assessment of disorders of the depressive spectrum in patients with acute myocardial infarction depending on the method of treatment
- Kukhta V.S., Kyrmanov O.S., Makeyev V.F., Stankevych O.M.**
Estimation of fracture resistance of nanocomposite filling materials using acoustic emission method
- Manasova G.S., Didenkul N.V., Kuzmin N.V., Shpak I.V., Zhovtenko O.V.**
Revisiting the content of non-specific inflammatory process markers and 25-hydroxyvitamin D in the blood of pregnant women of high infectious risk
- Mishchenko V.V., Mishchenko V.P., Rudenko I.V., Pustovoyt P.I., Likhachov V.K., Dobrovolska L.M., Makarov O.G.**
Diagnostic and treatment approaches to acute pancreatitis in pregnant women
- Nasirli D.A.**
Small access surgery for total endoprosthetics in patients with dysplastic coxarthrosis
- Ostafiichuk S.O., Henyk N.I., Neiko O.V., Snizhko T.B., Rymarchuk M.I., Vdovichenko Yu.P.**
Maternal adipokines and insulin as biomarkers of obstetric and perinatal pathology in overweight women
- 74 **Карамішев Д.В., Ждан В.М., Дворник В.М., Гордієнко Л.П., Кундій Ж.П.**
Універсальні підходи щодо тактичного рівня допомоги та медичного забезпечення особового складу Збройних Сил України
- 79 **Каратєєва С.Ю., Слободян О.М., Лаврів Л.П., Слободян К.В., Музика Н.Я.**
Визначення проксимального обхвату стегна у студентів закладів вищої освіти Буковини залежно від виду спорту
- 85 **Кінаш Ю.О., Кінаш Л.В.**
Застосування методу розщеплення альвеолярного відростка за ускладненої дентальної імплантації без застосування кісткової аугментації при патології тканин пародонту
- 91 **Кондратиук Н.Ю., Лисенко Б.М., Струк Т.А., Ткаченко Р.П., Курик О.Г., Пасічник Г.П., Шептуха С.А.**
Клініко-економічна ефективність симультанних операцій у пацієнок з поєднаною гінекологічною патологією
- 96 **Костюченко-Файфор О.С., Гунас І.В., Веретельник С.П., Попова О.І., Дудік О.П.**
Особливості телерентгенометричних параметрів під'язикової кістки та язика в українських юнаків і дівчат із ортогнатичним прикусом без та з урахуванням типу обличчя
- 101 **Крамарьов С.О., Серякова І.Ю., Євтушенко В.В., Шпак І.В., Шадрін В.О., Дорошенко В.О., Кириця Н.С.**
Клінічна характеристика COVID-19 у дітей різних вікових груп
- 107 **Кудря І.П., Шевченко Т.І., Ворошилова Т.А., Третяк Н.Г., Криворучко І.Г., Пушко О.О., Шапошник О.А.**
Виявлення та оцінка розладів депресивного спектру у хворих на гострий інфаркт міокарда залежно від методу лікування
- 112 **Кухта В.С., Кирманов О.С., Макєєв В.Ф., Станкевич О.М.**
Оцінка стійкості до руйнування нанокompозитних наповнювальних матеріалів за допомогою методу акустичної емісії
- 118 **Манасова Г.С., Діденкул Н.В., Кузьмин Н.В., Шпак І.В., Жовтенко О.В.**
До питання про зміст неспецифічних маркерів запального процесу і кальцитріолу в крові у вагітних високого інфекційного ризику
- 123 **Міщенко В.В., Міщенко В.П., Руденко І.В., Пустовойт П.І., Ліхачов В.К., Добровольська Л.М., Макаров О.Г.**
Діагностичні та лікувальні підходи до гострого панкреатиту у вагітних
- 128 **Насірлі Д.А.**
Хірургічні малі доступи при тотальному ендopротезуванні пацієнтів з диспластичним коксартрозом
- 133 **Остафійчук С.О., Генік Н.І., Нейко О.В., Сніжко Т.Б., Римарчук М.І., Вдовиченко Ю.П.**
Материнські адипокіни та інсулін як біомаркери акушерської та перинатальної патології у жінок з надлишковою масою тіла

- Pyndus V.B., Dorosh I.V., Dienha O.V., Litovkin K.V., Shnaider S.A., Novikova M.A., Suslova O.V.**
Analysis of single nucleotide polymorphisms of genes IL17a and TLR2 in patients with periodontitis
- Pidvalna U.Ye., Mateshuk-Vatseba L.R., Beshley D.M., Harapko T.V., Hresko N.I.**
Relationship between anthropometric indicators and coronary ostia dimensions in men
- Rzayeva R.A.**
Multifocal atherosclerosis in patients with type 2 diabetes mellitus and its combination with metabolic syndrome
- Romanova V.O., Kuzminova N.V., Romanova L.O., Lozinsky S.E., Knyazkova I.I., Kulchytska O.M., Shkarivskiy Yu.L.**
Indicators of nonspecific systemic inflammation as criteria for destabilization of the course of coronary artery disease
- Rustamova T.V., Kazimov A.Kh.**
Changes in the frequency of EEG waves in the cerebral cortex of sanguine students
- Savoliuk S.I., Zaverlyenko D.S., Kruhliak Y.K.**
Assessment of the quality of life of patients after restrictive bariatric surgery
- Safarova Kh.I.**
Evaluation of the functional state and features of left ventricular remodeling in patients with acute rheumatic fever
- Seliuk O.V., Voronko A.A., Kozachok M.M., Seliuk M.M., Sobetskyi V.V., Havretskyi A.I., Buzhenko A.I.**
Features of comorbidity of internal diseases with arterial hypertension in military servicemen with modern combat trauma
- Sliusarieva A.V., Kovalova O.M., Pokhylko V.I.**
The impact obesity has on early perinatal outcomes and neonatal morbidities in premature infants
- Strashko Ye.Yu., Morokhovets H.Yu., Stetsenko S.A., Berezhna V.A., Kondratieva Ye.O., Horsha O.V., Stetsuk Ye.V.**
Biomechanical aspects of postural control of the human body
- Khubetova I.V., Gozhenko A.I.**
Prediction of clinical consequences of Parkinson's disease
- Tsybaliuk V.I., Lurin I.A., Gumeniuk K.V., Savitsky O.F., Popova O.M., Gorobeiko M.B., Dinets A.V.**
Translational study of gunshot injury to the colon by modern types of bullets
- Tsushko I.O., Shnaider S.A., Shvartsnau O.H., Dieva T.V., Pryima O.A., Romanova Yu.H., Lysenko T.O.**
Assessment of biochemical indicators of oral fluid in children with excessive body weight with the use of therapeutic and preventive complex
- Yanishen I.V., Fedotova O.L., Savielieva N.M., Khlystun N.L., Pogorila A.V., Kuznetsov R.V., Movchan O.V.**
Study of the influence of biocompatible construction materials on indicators of oral fluid of patients with an allergic status during orthopedic treatment with removable prostheses
- 139 **Пиндус В.Б., Дорош І.В., Дєньга О.В., Літовкін К.В., Шнайдер С.А., Новікова М.А., Суслова О.В.**
Аналіз однонуклеотидних поліморфізмів генів IL17a та TLR2 у хворих на пародонтит
- 143 **Підвальна У.Є., Матешук-Вацєба Л.Р., Бешлей Д.М., Гарапко Т.В., Гресько Н.І.**
Зв'язок між антропометричними показниками та розмірами вічок вінцевих артерій у чоловіків
- 148 **Рзаєва Р.А.**
Мультифокальний атеросклероз у хворих на цукровий діабет 2 типу у поєднанні з метаболічним синдромом
- 153 **Романова В.О., Кузьміна Н.В., Романова Л.О., Лозинський С.Е., Князькова І.І., Кульчицька О.М., Шкарівський Ю.Л.**
Показники неспецифічного системного запалення як критерії дестабілізації перебігу ішемічної хвороби серця
- 157 **Рустамова Т.В., Казімов А.Г.**
Зміни частоти хвиль ЕЕГ у корі головного мозку у студентів сангвініків
- 161 **Саволюк С.І., Завертиленко Д.С., Кругляк Є.К.**
Оцінка якості життя пацієнтів після проведення рестриктивних баріатричних операцій
- 166 **Сафарова Х.І.**
Оцінка функціонального стану і особливостей ремоделювання лівого шлуночка у хворих на гостру ревматичну лихоманку
- 171 **Селюк О.В., Воронко А.А., Козачок М.М., Селюк М.М., Собецький В.В., Гаврецький А.І., Буженко А.І.**
Особливості коморбідності внутрішніх захворювань у хворих на артеріальну гіпертензію військовослужбовців з сучасною бойовою травмою
- 176 **Слюсарєва А.В., Ковальова О.М., Похилько В.І.**
Вплив ожиріння на ранні перинатальні наслідки у жінок та захворюваність їх передчасно народжених дітей
- 181 **Страшко Є. Ю., Мороховець Г.Ю., Стеценко С.А., Бережна В.А., Кондратьєва Є.О., Горша О.В., Стецук Є.В.**
Біомеханічні аспекти постурального контролю тіла людини
- 187 **Хубетова І.В., Гоженко А.І.**
Прогнозування клінічних наслідків хвороби Паркінсона
- 192 **Цимбалюк В.І., Лурін І.А., Гуменюк К.В., Савицький О.Ф., Попова О.М., Горобейко М.Б., Дінець А.В.**
Трансляційне дослідження вогнепального поранення товстої кишки сучасними видами куль
- 197 **Цушко І.О., Шнайдер С.А., Шварцнау О.Г., Дієва Т.В., Прийма О.А., Романова Ю.Г., Лисенко Т.О.**
Оцінка біохімічних показників ротової рідини у дітей з надмірною масою тіла при застосуванні лікувально-профілактичного комплексу
- 201 **Янішен І.В., Федотова О.Л., Савельєва Н.М., Хлыстун Н.Л., Погоріла А.В., Кузнецов Р.В., Мовчан О.В.**
Дослідження впливу біосумісних конструкційних матеріалів на показники ротової рідини пацієнтів із алергологічним статусом при ортопедичному лікуванні знімними протезами

EXPERIMENTAL MEDICINE

- Danyliv O.D., Shepitko V.I., Yakushko O.S., Stetsuk Ye.V., Boruta N.V.**
Changes in the trigeminal ganglion of rats with acute carrageenan-induced inflammation
- Doganyigit Z., Okan A., Akyuz E., Poshvyak O.B., Pervak M.P., Yehorenko O.S., Hatal S.N.A.**
On the role of ATP-dependent potassium channel Kir6.2 and hypoxia-induced factor-1 α in the pentylenetetrazole kindling pathogenesis
- Loban' G.A., Chumak Yu.V., Avetikov D.S., Ananieva M.M., Faustova M.O., Gavriliev V.M., Steblovskiy D.V.**
Comparison of the effect of antiseptics based on decamethoxine, chlorhexidine bigluconate and iodoform on the adhesive potential of bacteria of the genus *Kocuria spp*
- Mykytenko A.O., Akimov O.Ye., Yeroshenko G.A., Shevchenko O.M., Neporada K.S.**
Biochemical changes in the extracellular matrix of rat liver during chronic alcohol intoxication
- Paltov Ye.V., Masna Z.Z., Kryvko Yu.Ya., Voitsenko K.I., Vergun A.R.**
Indicators of coagulation hemostasis and degree of blood oxygenation in rats under the opioid influence in the late terms of correction
- Perebetiuk A.M., Gunas V.I., Fomina L.V., Zverkhovska V.F., Prokopenko S.V.**
Peculiarities of the projectile penetration depth when fired with "Fort 9R" and "Fort 17R" pistols while using different clothing fabric
- Pikalyuk V.S., Mostovoy S.O., Peshkov M.V., Tkach G.F., Shevchuk T.Ya., Aponchuk L.S., Usova O.V.**
Morphogenesis of the zero-stage osteonecrosis formation of the lower jaw based on the use of aminobisphosphonates
- Skotarenko T.A., Shepitko V.I., Stetsuk E.V., Boruta N.V.**
Changes in corticosterocytes of the zona reticularis and chromaffin cells of the adrenal gland in rats during the inhibition of testosterone synthesis
- Tiron O.I., Vastyanov R.S., Shapovalov V.Yu., Yatsyna O.I., Kurtova M.M.**
Pathophysiological mechanisms of thyroid gland hormonal dysregulation during experimental thermal exposure
- Shuturma O.Ya., Nebesna Z.M., Ohinska N.V., Zarichna O.Y., Lyebedyeva T.A.**
Morphometric analysis of the structural components of the duodenal wall in simulated pancreatitis

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА МЕДИЦИНА

- 206 **Данилів О.Д., Шепітько В.І., Якушко О.С., Стецук Є.В., Борута Н.В.**
Зміни трійничного ганглія щурів при гострому каррагіненовому запаленні
- 212 **Доганьїгіт З., Окан А., Акюз Е., Пошивак О.Б., Первак М.П., Єгоренко О.С., Хатал С.Н.А.**
До ролі АТФ-залежного калієвого каналу Kir6.2 та гіпоксія-індукованого фактора-1 α В патогенезі пентилентетразолового кіндлінга
- 217 **Лобань Г.А., Чумак Ю.В., Аветіков Д.С., Ананьєва М.М., Фаустова М.О., Гаврильєв В.М., Стебловський Д.В.**
Порівняння дії антисептиків на основі декаметоксину, хлоргексидину біглюконату та йодоформу на адгезивний потенціал бактерій роду *Kocuria spp*.
- 221 **Микитенко А.О., Акімов О.Є., Єрошенко Г.А., Шевченко О.М., Непорада К.С.**
Біохімічні зміни у екстрацелюлярному матриксі печінки щурів при хронічній алкогольній інтоксикації
- 226 **Пальтов Є.В., Масна З.З., Кривко Ю.Я., Войценко К.І., Вергун А.Р.**
Показники коагуляційного гемостазу та ступінь оксигенації крові у щурів під впливом опіоїдів на пізніх термінах корекції
- 230 **Перебетюк А.М., Гунас В.І., Фоміна Л.В., Зверховська В.Ф., Прокопенко С.В.**
Особливості глибини проникнення снаряду при пострілах з пістолетів «Форт 9Р» та «Форт 17Р» при застосуванні різних матеріалів тканини одягу
- 235 **Пикалюк В.С., Мостовой С.О., Пешков М.В., Ткач Г.Ф., Шевчук Т. Я., Апончук Л. С., Усова О.В.**
Морфогенез формування нульової стадії остеонекрозу нижньої щелепи на тлі використання амінобісфосфонатів
- 241 **Скотаренко Т.А., Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В.**
Зміни кортикостероцитів сітчастої зони та мозкових ендокриноцитів надниркових залоз щурів на тлі депривації тестостерону
- 246 **Тірон О.І., Вастьянов Р.С., Шаповалов В.Ю., Яцина О.І., Куртова М.М.**
Патофізіологічні механізми гормональної дизрегуляції щитовидної залози при експериментальному термічному впливі
- 252 **Шутурма О.Я., Небесна З.М., Огінська Н.В., Зарічна О.Й., Лебедєва Т.А.**
Морфометричний аналіз структурних компонентів стінки дванадцятипалої кишки за умов змодельованого панкреатиту

ПОДІЇ ТАТИ

- Chaikovsky Yu.B., Raskaliei V.B., Raskaliei T.Ya., Appelhans O.L., Pivtorak V.I., Shepitko V.I.**
History of the creation of the scientific society of anatomists, histologists, embryologists and topographic anatomists of Ukraine

EVENTS AND DATES

- 256 **Чайковський Ю.Б., Раскалей В.Б., Раскалей Т.Я., Апельханс О.Л., Пивторак В.І., Шепітько В.І.**
Історія створення наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України